

Summary page: Valtuustoaloite

1. Aloitteen tyyppi *

Valitse joko Valtuutetun aloite tai ryhmäaloite

Valtuutetun aloite

2. Aloitteen tekijä (valtuutetun aloite) tai tekijät (ryhmäaloite) *

Täytä tekijän/tekijöiden etu- ja sukunimi sekä puolue/ryhmä.

Tarja Anttonen
keskusta

3. Aloitteen otsikko *

Valtuustoaloite: Vieraslajien torjunnan tehostaminen Heinolassa

4. Aloiteteksti *

Valtuustoaloite: Vieraslajien torjunnan tehostaminen Heinolassa

Tausta:

Vieraslajien torjunta on välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja paikallisten ekosysteemien suojelemiseksi. Vieraslajit, kuten komealupiini, jättipalsami, isosorsimo ja kurturuusu, syrjäyttävät Heinolassa alkuperäisiä lajeja ja aiheuttavat sekä taloudellisia että ympäristöhaittoja. Lisäksi erittäin haitalliset vieraslajit, kuten espanjasiruetana, uhkaavat luonnon monimuotoisuuden lisäksi myös kotipuutarhoja ja perinnemaisemia. On muistettava, että vieraslajit leviävät usein ihmisen myötävaikutuksella – joko tarkoituksella tai vahingossa – ja ne aiheuttavat merkittävää haittaa alkuperäisluonnolle.

Luonnonsuojelulain mukaan vieraslajien torjunta kuuluu myös kuntien tehtäviin. Yhteistyössä kuntalaisten kanssa Heinolan kaupunki voisi tehostaa torjuntatyötä, työllistää nuoria ja samalla lisätä asukkaidensa ympäristötietoisuutta.

Kesällä 2025 jo yli 60 kunnan alueella kuntalaiset pystyivät ansaitsemaan rahaa hävittämällä haitallisia vieraslajeja Crowdsorsa-mobiilipelin avulla. Sovellus mahdollisti vieraslajien torjunnan yhdistämisen asukkaiden aktiiviseen osallistamiseen.

Ehdotetut toimenpiteet:

1. Vieraslajijätteen keräyksen helpottaminen

Kuntalaisille tarvitaan ohjeistusta ja opastusta, miten kerätään vieraslajeja oikeaoppisesti. Selvitettäisiin mahdollisuus järjestää lyhytaikaisia vieraslajijätteiden keräyspisteitä. Tämä lisäisi erityisesti tienvarsilla kasvavien lupiinien torjuntaa kaikkialla Heinolassa

Lisäksi Heinolan kaupunki voisi sijoittaa jätelavoja eri kaupunginosiin juhannuksesta elokuun alkuun. Lavat olisi hyvä sijoittaa helposti saavutettaviin paikkoihin, jotta kuntalaisten olisi vaivatonta toimittaa kitkemänsä vieraslajit hävitettäväksi.

2. Crowdsorsa-sovelluksen käyttöönotto Heinolassa

Ehdotuksena on, että Heinola osallistuisi jo kesällä 2026 Crowdsorsa-mobiilipelin avulla vieraslajien torjuntaan. Heinolan kaupunki määrittelee kerättävät vieraslajit sovellukseen. Sovellus kannustaa kuntalaisia liikkumaan ja tekemään hyvää luonnon monimuotoisuuden hyväksi kitkemällä haitallisia vieraslajeja. Sovelluksessa esiintymäalue videoidaan ennen ja jälkeen kitkemisen, ja työn suorittaja saa tästä rahallisen korvauksen. Heinolassa sovelluksen käyttö voitaisiin erityisesti kohdentaa nuorille, jolloin myös 15–17-vuotiaille, joille ei välttämättä ole tarjolla kesätöitä, avautuisi mahdollisuus ansaita omaa rahaa. Sovellus on ollut käytössä yli 60 kunnan alueella mm. Asikkalassa, Hollolassa ja Kärkölässä. Heinolassa esiintyy paikoitellen erittäin suuria jättipalsamiesiintymiä (Havaintokartta – Vieraslajit.fi) , ja kuntalaisten osallistaminen niiden torjuntaan olisi kustannustehokasta.

Ehdotuksena, että Heinola sisällyttää jo kesälle 2026 määrärahan Crowdsorsa-sovelluksen käyttöönotosta ja/tai keräyspisteiden aloittamisen vieraslajien torjunnan tukemiseksi. Lisäksi jatkotoimenpiteenä Heinolan kaupungin tulisi etsiä hankerahoitusta yhteistyössä LUT-yliopiston tai LAB-ammattikorkeakoulun kanssa vieraslajien kitkemiseksi.

Yhteenveto:

Vieraslajien torjunnan tehostaminen on Heinolalle sekä ekologisesti että taloudellisesti tärkeää. Ehdotetut toimet tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä, lisäävät kuntalaisten osallistumista ja tarjoavat erityisesti nuorille mahdollisuuden hyödylliseen kesätyöhön.

2.10.2025 Heinolassa

Tarja Anttonen,
valtuutettu (kesk.)